

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10C/269/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415201998
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2015:8415201998.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudcom Mgr. Tomášom Sarakom v právnej veci žalobcu Friendly Finance Slovakia s.r.o., so sídlom Hlavná 104, Košice, IČO: 47243368, právne zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, proti žalovanej L. štátnej občanke Slovenskej republiky, o zaplatenie 521,06 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 350 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 350 eur od 19. 6. 2013 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 20 eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 20. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 20. dňa toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 31,19 eur a z iných trov konania vo výške 11,18 eur, a to v mesačných splátkach po 5 eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 20. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 20. dňa toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30. 3. 2015 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 521,06 eur, úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 456,06 eur od 19. 6. 2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Žalobu odôvodňoval tým, že so žalovanou dňa 18. 5. 2013 uzatvoril rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb (ďalej len „Rámcová zmluva“) a zároveň zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru (ďalej len „Zmluva“) a to tak, že žalovaná v súlade s čl. III bod 3 Rámcovej zmluvy prijala návrh Rámcovej zmluvy a Zmluvy zo strany žalobcu, pričom na základe týchto zmlúv jej poskytol krátkodobý, bezúčelový, bezúročný úver vo výške 350 eur. V žalobe tvrdil, že žalovaná sa zaviazala vrátiť mu spolu sumu 456,06 eur pozostávajúcu z poskytnutého úveru a celkových nákladov (príslušenstva) za poskytnutie úveru vyjadrených pevnou sumou vo výške 106,06 eur s tým, že tieto celkové náklady za poskytnutie úveru predstavujú ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorej spôsob výpočtu je uvedený v čl. IV. bod 8 Rámcovej zmluvy a jej výpočet bol vykonaný v súlade s prílohou č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách

pre spotrebiteľov. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe žalovaná úver s príslušenstvom, ktorý sa stal splatným dňa 18. 6. 2013 nevrátila, dostala sa so zaplatením tejto sumy do omeškania, preto žalobcovi vznikol počnúc dňom 19.6.2013 nárok na úroky z omeškania v zákonnej výške 5,5 % ročne zo sumy 456,06 eur, ktoré voči žalovanej uplatňuje. Žalobca v žalobe tiež tvrdil, že na základe skutočnosti, že písomnými výzvami vyzval žalovanú na úhradu jej záväzku, vznikol mu podľa čl. IV bod 5 Rámcovej zmluvy nárok na náhradu skutočne vynaložených nákladov v celkovej výške 65 eur, keďže žalovaná pred uzatvorením Rámcovej zmluvy a Zmluvy bola riadne oboznámená s poplatkami súvisiacimi s porušením jej povinnosti plniť riadne a včas svoj záväzok. Celkový nárok žalobcu tak podľa jeho tvrdenia v žalobe predstavuje sumu 521,06 eur a úroky z omeškania.

Žalovaná sa k žalobe, ktorá jej spolu s prílohami bola do vlastných rúk doručená dňa 5. 5. 2015 písomne nevyjadrila.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na ktoré sa žalobca, jeho právny zástupca ani žalovaná napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavili. Žalobca a jeho právny zástupca svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili podaním zo dňa 24. 6. 2015, pojednávanie odročit' nežiadali. Žalovaná neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnila dňa 30. 6. 2015 tvrdiac, že má 4 maloleté deti, syn si vyvrátil nohu a ona nemá s kým deti nechať, o odročenie pojednávania nežiadala. Uviedla, že dlhu si je vedomá, požiadala o povolenie splácať dlžnú sumu v splátkach. V súlade s ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preto súd vec na pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovanej s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaná, ako dlžník uzavreli dňa 18. 5. 2013 prostredníctvom internetu, ako prostriedku diaľkovej komunikácie na adrese internetového sídla žalobcu Rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb, pričom v článku I bod 1 tejto Rámcovej zmluvy je uvedené, že žalobca na základe zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, poskytuje spotrebiteľské úvery a iné úvery a pôžičky pre spotrebiteľov. Ďalej je tam uvedené (čl. I bod 2), že spotrebiteľský úver alebo iný úver a pôžičku poskytuje žalobca (veriteľ) žalovanej (spotrebiteľovi) prostriedkami diaľkovej komunikácie podľa zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru ako krátkodobý bezúčelový úver. Predpokladom uzatvorenia Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru je registrácia spotrebiteľa na adrese internetového sídla veriteľa www.pozickomat.sk za účelom zriadenia užívateľského účtu a žiadosť o uzatvorenie Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vyplnená spotrebiteľom. V zmysle článku III bod 1 tejto Rámcovej zmluvy, zmluvu uzatvára veriteľ so spotrebiteľom na základe žiadosti o poskytnutie úveru spotrebiteľa vo forme formulára prístupného na adrese internetového sídla veriteľa v časti užívateľského účtu spotrebiteľa. Požiadať o úver je oprávnený výlučne spotrebiteľ zaregistrovaný u veriteľa na internetovej stránke veriteľa www.pozickomat.sk, ktorému bol vytvorený užívateľský účet v súlade s podmienkami užívateľského účtu. Žiadať o úver je oprávnený výlučne spotrebiteľ, ktorý nemá nedoplatky na poisťovni v sociálnej a zdravotnej poisťovni, ani iné nesplatené záväzky vo vzťahu k tretím osobám, vrátane veriteľa a má pravidelný príjem, ktorého výšku preukáže veriteľovi.

V článku IV bod 3 Rámcovej zmluvy je uvedené, že úver poskytnutý veriteľom je bezúročný.

V článku IV bod 5 Rámcovej zmluvy je uvedené, že v prípade omeškania klienta so splátkami úveru je klient povinný zaplatiť veriteľovi skutočne vynaložené náklady spojené s ich vymáhaním, pričom je tam uvedené o aké náklady sa konkrétne jedná a ako sú vyrátané.

V ten istý deň uzavreli žalobca, v pozícii veriteľa a žalovaná, ako spotrebiteľ Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru a to prostriedkami diaľkovej komunikácie (prostredníctvom internetu). Z jej obsahu súd zistil, že žalobca sa na základe Rámcovej zmluvy a tejto Zmluvy zaviazal poskytnúť

žalovanej krátkodobý bezúčelový, bezúročný úver vo výške 350 eur, s jednorázovým čerpaním, bezhotovostným prevodom z účtu v banke žalobcu na bankový účet žalovanej uvedený v záhlaví Zmluvy v deň uzatvorenia Zmluvy, najneskôr v nasledujúci pracovný deň po uzatvorení Zmluvy a žalovaná sa zaviazala vrátiť žalobcovi úver s príslušenstvom v celkovej výške 456,06 eur bezhotovostne na bankový účet žalobcu. V zmluve je uvedené, že táto sa uzatvorila na dobu určitú, so splatnosťou úveru s príslušenstvom dňa 18. 6. 2013, ďalej že celkové náklady na základe údajov platných v čase uzatvorenia Zmluvy predstavujú ročnú percentuálnu mieru nákladov vo výške 356,9 % a tiež, že tieto celkové náklady žalovanej podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. sú tvorené poplatkom za poskytnutie úveru vyjadreným pevnou sumou 106,06 eur, pričom celková čiastka podľa § 2 písm. h) tohto zákona, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi je tvorená súčtom poskytnutého úveru a celkových nákladov (príslušenstva) pričom v čase uzatvorenia zmluvy a pri predpoklade riadneho a včasného splatenia záväzku spotrebiteľa predstavujú sumu 456,06 eur.

Zo žalobcom predloženého výpisu z účtu č. XXXXXXXXXXXX/0900 za obdobie od 1. 5. 2013 do 31. 5. 2013 súd zistil, že dňa 19. 5. 2013 bola žalobcom bezhotovostne na číslo účtu, ktoré je v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru uvedené ako číslo účtu žalovanej poukázaná suma 350 eur s poznámkou, že deň splatnosti je 18. 6. 2013.

Súd vychádzajúc z uvedených listín predložených žalobcom teda mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky ako aj zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru ktoré boli uzavreté tým spôsobom, že žalobca zaslal žalovanej predzmluvný formulár obsahujúci informácie o podmienkach spotrebiteľského úveru a žalovaná ako zaregistrovaný spotrebiteľ vyjadrila svoj súhlas kliknutím na odkaz, ktorý jej bol zaslaný prostredníctvom elektronickej pošty. Listinné dôkazy, teda zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru ako aj rámcová zmluva, obsahujú podpis žalobcu, pričom pri mene žalovanej vzhľadom na spôsob uzavretia nie je zmluva podpísaná, je tam uvedené, že zákazník akceptoval tento kontrakt dňa 18. 5. 2013 o 20:51:19 hod. zo svojej IP adresy, kde je uvedený aj jej e-mailový kontakt.

Žalobca v konaní tvrdil, že žalovaná svoj záväzok z predmetnej zmluvy nespĺnila a dohodnutú sumu 456,06 eur mu v deň splatnosti, ani doposiaľ neuhradila.

Pri posúdení, či v súdnej veci žalobcovi ako právnickej osobe, ktorej predmetom podnikania zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek spotrebiteľom vzniklo právo na zaplatenie žalovanej sumy titulom vrátenia úveru, ktorý mal byť poskytnutý žalovanej ako spotrebiteľovi, teda fyzickej osobe nekonajúcej v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania je potrebné vychádzať zo zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Práve ten je totiž zákonom, ktorý upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru formou dočasného poskytnutia peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi, ako aj podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, bolo potrebné aplikovať tiež relevantné zákonné ustanovenia o postavení a ochrane spotrebiteľa a vzhľadom na spôsob uzatvorenia zmluvy tiež ustanovenia zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy účastníkmi spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 3 písm. l) tohto zákona spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

Podľa § 2 písm. a), c) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

Podľa § 9 ods. 1 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 písm. i) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1; ďalej podľa písm. b) ak neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k/, r/ a y/; ďalej podľa písm. d) ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 24 ods. 1 tohto zákona na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, § 6 až 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, § 11 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, 12 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, 14 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, 17 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, 19 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>>, 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>> a 25 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130101>> a tohto paragrafu.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa § 2 písm. c) a d) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie c) dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku, d) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzatvorení a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, po právnom posúdení veci v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je v časti týkajúcej sa zaplata úverovej istiny 350 eur a úroku z omeškania z nej dôvodná, vo zvyšnej časti nedôvodná.

Je nesporné, že účastníci v zmysle zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku uzavreli najskôr rámcovú zmluvu a následne aj zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalobca, v pozícii iného veriteľa v zmysle § 2 písm. c/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytol žalovanej úver vo výške 350 eur a žalovaná sa ho zaviazala vrátiť do dňa 18. 6. 2013 pričom v zmluve bolo uvedené, že zaplatí aj príslušenstvo úveru, čo malo predstavovať celkové náklady spotrebiteľa podľa § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a teda žalovaná mala do 18. 6. 2013 zaplatiť žalobcovi sumu 456,06 eur. Keďže medzi účastníkmi ide o spotrebiteľský vzťah, bolo potrebné podľa § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka ako i podľa § 39 tohto zákona skúmať, či zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru neobsahuje také zmluvné dojednania, ktoré by boli v neprospech spotrebiteľa a prípadne by odporovali zákonu keďže použitie zákona o spotrebiteľských úveroch nijako nevylučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (najmä § 37, § 39 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na uvedené súd musel skúmať, či suma 106,06 eur, ktorú žalobca požadoval od žalovanej ako celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom je v súlade so zákonom a čo vlastne tieto celkové náklady predstavujú.

Podľa zákona (§ 2 písm. g./) by do týchto nákladov mali byť zahrnuté úroky, provízie, dane a poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov.

Žalobca však v danom prípade v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru žiadnym spôsobom nešpecifikoval, z čoho pozostávajú celkové náklady spotrebiteľa vyčíslené na sumu 106,06 eur a keďže podľa zákona v tejto sume by mali byť aj úroky, tak skutočnosť, že úroková sadzba spotrebiteľského úroku nie je uvedená v zmluve, spôsobuje že takýto spotrebiteľský úver sa považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 9 ods. 2 písm. i/ a § 24 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca na jednej strane do formulára zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (viď jej druhý odsek) zakomponoval ustanovenie, že úver poskytnutý veriteľom

je bezúročný, avšak tomuto odporuje samotné znenie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, keď celkové náklady spotrebiteľa sú vyčíslené na sumu 106,06 eur a podľa zmluvy sú tvorené poplatkom za poskytnutie úveru vyjadreným pevnou sumou a pokiaľ by skutočne uvedenú sumu mal tvoriť iba poplatok za poskytnutie úveru, tak jeho výška by bola v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu je zmluva v tejto časti podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože pri úvere 350 eur poskytnutom na dobu jedného mesiaca a pri poplatku za poskytnutie úveru vo výške 106,06 eur predstavuje výška poplatku z poskytnutého úveru 30,30 %, čo pri ročnom vyjadrení činí 363,60 %.

Takáto výška odplaty je tiež v rozpore s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a teda je v rozpore so zákonom a aj z toho dôvodu je potrebné toto ustanovenie zmluvy považovať za neplatné. Pre posúdenie primeranosti výšky odplaty nie je podstatné ako je táto nazvaná, či úrok, či poplatok za poskytnutie úveru alebo inak, podstatný je pomer jej výšky k výške poskytnutej sumy s prihliadnutím k lehote jej splatnosti. Ak sa pri deklarovanom bezúročnom úvere súčasne požaduje od spotrebiteľa odplata prezentovaná ako poplatok spojený so spracovaním a poskytnutím úveru, plniaci vzhľadom na jeho výšku v podstate funkciu, inak pri úveroch zastávanú úrokmi, a to vo výške v podstate tretiny požičanej sumy za mesiac, nemožno takýto poplatok vyňať súdnej kontrole. Súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 8. 12. 2011 č.k. 16Co/71/2011 kde ten pri krátkodobom úvere s lehotou splatnosti 4 mesiace pri ktorom po prepočte výšky odplaty na ročné vyjadrenie činila cena úveru per annum 132 % konštatoval, že už len samotná skutočnosť, že cenu úveru vyjadruje trojciferné číslo je zarážajúca a odôvodňujúca zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Súd pripomína, že v súdnej veci, pri prepočte odplaty na ročné vyjadrenie cena úveru činí dokonca 363,60 %.

V danom prípade žalobca v zmluve na jednom mieste uvádza, že poskytnutý úver je bezúročný, no na druhej strane toto ustanovenie je v rozpore s obsahom samotnej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, v ktorej požaduje za poskytnutý úver poplatok vyjadrený pevnou sumou 106,06 eur. Podľa názoru súdu tento poplatok treba v daných okolnostiach poskytnutia úveru považovať vlastne za úroky z poskytnutého úveru pričom v zmluve absentuje úroková sadzba a v tejto časti súd považuje zmluvu za neplatnú, preto spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a spotrebiteľ je povinný vrátiť iba to, čo mu bolo poskytnuté na základe zmluvy, čiže sumu 350 eur. I keď súd nepopiera a rešpektuje skutočnosť, že výška úrokov u nebankových subjektov, akým je aj žalobca je logicky vyššia ako obvyklé bankové úroky vzhľadom na ich vyššie podnikateľské riziko, to neznamená, že výška úrokov či inej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov môže byť u nebankového subjektu neobmedzená, bezbrehá, nemajúca žiadne limity, niekoľkonásobne presahujúca tieto bankové úroky, ako je tomu v prípade predmetnej úverovej zmluvy. Dohoda o výške úrokov, či inej odplaty za poskytnutie úveru musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31. 7. 2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške odplaty za úver vo výške 106,06 eur za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom.

Ani rýchlosť poskytnutia úveru, či špecifická nebankového poskytovania úverov a krátka lehota splatnosti v danom prípade (1 mesiac) nemôžu nič zmeniť na neprijateľnosti výšky danej odplaty. I keď v čase uzavretia zmluvy táto normatívna úprava ešte neplatila, súd predsa len pre porovnanie a lepšie pochopenie vývoja, trendu a aktuálneho nazerania normotvorcu na výšku odplaty obdobnej tej v tu prejednávanej veci uvádza, že podľa úpravy účinnej od 1. 6. 2014 obsiahnutej v Nariadení vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a ktorý stanovuje v § 1a najvyššiu prípustnú výšku odplaty (k § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka) ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie kratšie ako tri mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30 % ročne. Ak v súčasnosti výška odplaty pre daný typ úveru predstavuje 30 % za celý rok, tak podľa názoru súdu o rozpore odplaty v tu súdnej veci, ktorá je 30 % za mesiac s dobrými mravmi nemožno pochybovať.

Súd si v tejto súvislosti dovoľuje poukázať tiež na tú skutočnosť, že na praktiky, kedy sa pri deklarovaní bezúročnosti poskytnutého úveru úroky maskovali za rôzne poplatky spojené s poskytnutím úveru medzičasom reagoval zákonodarca tak, že zákonom č. 106/2014 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky zákonník zadefinoval inštitút civilnoprávnej úžery, pričom v dôvodovej správe argumentoval okrem iného práve praktikami, keď sa v zmluve uvedie tzv. zmluvná odmena, pričom v zmluve sa vôbec neuvádzajú úroky požadované od spotrebiteľa (viď osobitnú časť dôvodovej správy čl. I k bodu 1). Zároveň tam pre odstránenie pochybností jasne vysvetlil, že pojem odplata bude subsumovať akékoľvek náklady spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Odplata tak bude zahŕňať jednak úrok, jednak poplatky za poskytnutie úveru, pravidelné poplatky, ktoré bude sprevádzať trvanie úverového vzťahu, ale aj všetky náklady spojené s obligatórnym poistením úveru a podobne.

Žalobe nebolo možné vyhovieť ani v časti zaplatenia sumy 65 eur, ktorú žalobca špecifikoval ako náhradu skutočne vynaložených nákladov v zmysle čl. IV bod 5 Rámcovej zmluvy. Žalobca sa domáhal zaplatenia náhrady nákladov v súvislosti s výzvami žalovanej na úhradu jej dlhu a to vo výške 65 eur. Podľa rámcovej zmluvy (čl. IV. bod 5) má ísť o skutočne vynaložené náklady. Súd zmluvu v časti týkajúcej sa dojednaní a vyčíslenia týchto tzv. skutočných nákladov podľa druhu upomienky považuje za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a zároveň ju je treba vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalobca na jednej strane uvádza, že sa má jednať o skutočne vynaložené náklady a na druhej strane ich stanovil vopred paušálne, a to v zjavne neprimeranej výške. Táto zmluvná podmienka je teda výrazne v neprospech spotrebiteľa (žalovanej), pričom nepochybne nebola individuálne vyjednaná, keďže žalovaná nemohla ovplyvniť obsah rámcovej zmluvy.

V tejto časti navyše žaloba žalobcu zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka, čo samo osebe zakladá dôvod na jej zamietnutie v uvedenej časti. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na túto „náhradu skutočne vynaložených nákladov“ preto súd dáva do pozornosti, že už v Rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/264/2014 zo dňa 5. 11. 2014, či v rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C/199/2014 zo dňa 27. 1. 2015 bola zmluvná podmienka týkajúca sa dojednaní náhrady týchto nákladov vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zo žalovanej istiny 521,06 eur za dôvodne uplatnenú považoval len jej časť vo výške 350 eur predstavujúcu výšku skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov žalovanej. Žalobca poskytnutie tejto sumy žalovanej riadne preukázal predloženým výpisom z účtu, táto podľa zmluvy mala byť vrátená najneskôr do 18. 6. 2013, a keďže v priebehu konania neboli zistené žiadne skutočnosti spochybňujúce tvrdenie žalobcu, že sa tak v lehote splatnosti, ku dňu podania žaloby, ani do dňa vyhlásenia rozsudku nestalo, v tejto časti súd žalobe vyhovel.

Žalobca žalobou uplatnil aj nárok na úrok z omeškania zo sumy 456,06 eur vo výške 5,5 % ročne od 19. 6. 2013 do zaplatenia.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. 2. 2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Povinnosťou žalovanej bolo jej poskytnutú sumu 350 eur vrátiť do 18. 6. 2013, čo sa nestalo. Počnúc nasledujúcim dňom sa tak dostala do omeškania so zaplatením tejto sumy a žalobcovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania vo výške určenej podľa vyššie uvedeného zákonného pravidla. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovanej s plnením peňažného dlhu (t.j. ku dňu 19. 6. 2013) bola 0,5 %, žalobcovi preto vzniklo právo na úrok z omeškania 5,5 % ročne (5 + 0,5 %). Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania takto určenú sadzbu nepresahuje, preto súd žalovanej uložil povinnosť spolu so sumou 350 eur zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 19. 6. 2013 do zaplatenia. Keďže na zaplatenie sumy 106,06 eur žalobcovi z už popísaných dôvodov nárok nevznikol, do omeškania so zaplatením tejto sumy sa žalovaná dostať nemohla, preto v časti úroku z omeškania požadovaného zo sumy 106,06 eur súd žalobu zamietol.

Čo sa týka výroku o trovách konania, návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania podal iba žalobca, ktorý trovy konania aj vyčíslil (v žalobe). Žalovaná návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť mu trovy konania neurobila.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žalobe bolo sčasti vyhovené, sčasti bola zamietnutá.

Žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplatenie istiny 350 eur a úroku z omeškania zo sumy 350 eur vo výške 5,5 % ročne od 19. 6. 2013 do zaplatenia v ktorej bolo žalobe vyhovené.

Žalovaná bola v konaní úspešná v časti o zaplatenie istiny 171,06 eur a 5,5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 106,06 eur od 19. 6. 2013 do zaplatenia v ktorej bola žaloba zamietnutá.

Pri výpočte pomeru úspechu účastníkov v konaní pre účel rozhodnutia o trovách konania súd vychádzal zo stavu ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 154 ods. 1 O.s.p.), pričom za základ na jeho určenie vzal tak žalovanú pohľadávku - istinu, ako aj žalované príslušenstvo pohľadávky - úroky z omeškania (v tejto súvislosti viď napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. 4. 2004 sp. zn. 1MCdo 1/2004).

Žalovaná istina s kapitalizovaným úrokom z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 572,11 eur (z toho istina je 521,06 eur a kapitalizovaný úrok z omeškania je 51,05 eur).

Prisúdená istina s kapitalizovaným úrokom z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 389,18 eur (z toho 350 eur je istina a 39,18 eur úrok z omeškania) a neprisúdená (zamietnutá) istina s kapitalizovaným úrokom z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 182,93 eur (z toho 171,06 eur je istina a 11,87 eur úrok z omeškania).

Žalobca tak bol v konaní úspešný v rozsahu 68,03 %, žalovaná bola v konaní úspešná v rozsahu 31,97 %.

Po odpočítaní úspechu žalovanej v rozsahu 31,97 % od úspechu žalobcu v rozsahu 68,03 % vznikol vo veci úspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36,06 %.

Trovy konania žalobca v žalobe vyčíslil tak, že tie pozostávajú z náhrady zaplateného súdneho poplatku za žalobu, ktorý je vo výške 31 eur a z trov jeho právneho zastúpenia vo výške 86,86 eur.

Trovy konania žalobcu uznané súdom za dôvodné, účelné a preukázané pozostávajú z trov jeho právneho zastúpenia za poskytnuté právne služby advokátom vo výške 86,50 eur a z iných trov konania vo výške 31 eur titulom náhrady zaplateného súdneho poplatku za žalobu. Priznané trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny za 2 úkony právnej služby vo výške spolu 69,72 eur (1./ prevzatie a príprava zastúpenia; 2./ žaloba) pri sume 34,86 eur za jeden úkon právnej služby vychádzajúc z hodnoty predmetu sporu 521,06 eur podľa § 10 ods. 1 a 2 a § 13a ods. 1 písm. a/ a c/ Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, čo po pripočítaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (režijný paušál) za 2 hore uvedené úkony právnej služby vo výške 16,78 eur (2 á 8,39 eur) podľa § 16 ods. 3 tejto Vyhlášky činí na trovách právneho zastúpenia a náhradách spolu 86,50 eur.

V prípade plného úspechu v spore by žalobcovi v zmysle hore uvedeného patrila náhrada trov konania vo výške 117,50 eur (z toho 86,50 eur ako trovy právneho zastúpenia a 31 eur ako iné trovy konania). Vzhľadom na pomer úspechu žalobcu v spore však žalobcovi podľa § 142 ods. 2 O.s.p. patrí len 36,06 % tejto sumy, teda 42,37 eur (z toho 31,19 eur ako trovy právneho zastúpenia a 11,18 eur ako iné trovy konania).

Trovy konania je žalovaná v zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p. povinná zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalobcu tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Využívajúc právo vyplývajúce mu z ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd povolil žalovanej s prihliadnutím na jej osobné a rodinné pomery a výšku dlžnej sumy platiť žalobcovi prisúdenú istinu s príslušenstvom v splátkach spôsobom uvedeným vo výroku rozsudku, majúc za to, že takáto výška splátok je v súlade so zásadou spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov a ďalšími zásadami vyjadrenými v § 1 Občianskeho súdneho poriadku pri súčasnom určení, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas nastane zročnosť celého plnenia. Z odpovede na lustráciu žalovanej v Registri obyvateľov SR bolo zistené, že žalovaná je matkou štyroch maloletých detí, pričom z odpovede na jej lustráciu v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že táto je od 1. 1. 2004 evidovaná ako osoba starajúca sa o dieťa do 6 rokov. Súd preto vyhovel žiadosti žalovanej o splátky a povolil plnenie povinnosti žalovanej v splátkach uvedených vo výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).